

● PO SKLEPU VSEH TREH ZBOROV OBČINSKE
SKUPŠČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE Z DNE
28. MAJA 1981 PONATISKUJEMO

za izvajanje družbenega plana kmetijstva in gozdarstva v občini Ljubljana Moste-Polje v letu 1981

Osnovni cilj kmetijstva v letu 1981 je prideliti čimveč hrane za prehrano prebivalstva. Kmetje in delavci, združeni v kmetijski zadrugi, in tozdu kmetijstva, si bodo prizadevali, da bo obdelan vsak kos kmetijske zemlje. Kmetje-gozdni posestniki in gozdarji v gozdnih obratih bodo s sečnjo in spravilom lesa za industrijo in drv za kurjavo skrbeli, da bo gozdnogospodarski načrt za leto 1981 izpolnjen in posekana lesna masa racionalno izkoriščena.

Glavna usmeritev primarne kmetijske proizvodnje v občini je živinoreja. V občini vsako leto izvajamo popis živine v zasebnem sektorju kmetijstva. Iz podatkov za zadnja štiri leta je razvidno, da se stalež govedi vsako leto nekoliko povečuje, in sicer je bilo

leta	glav govedi
1977	3460
1978	3613
1979	3701
1980	3813
plan 1981	3850

Poleg tega je v občini še 470 glav plemenskih telic v družbenem sektorju. Živinoreja je usmerjena v pridelovanje mesa in mleka. Poleg govedoreje je v kmečki rejti pomembna tudi prašičereja. Poleg staleža prireje govedi narašča tudi proizvodnja mesa. Za primerjavo navajamo podatke o prodanih in zaklanih živalih (živa teža):

leta	govedo ton	prašiči ton
1977	390	152
1978	512	212
1979	537	192
1980	556	187
plan 1981	590	200

Za prirejo mesa so še rezerve v tem, da bi dosledneje izvajali prepoved klanja telet in z nakupom telet za pisanje zunaj območja občine.

Odkup mleka je v zadnjih letih sicer naraščal, toda prepočas. V nekaterih hribovitih vaseh odkup mleka še ni organiziran, zlasti v KS Besnica in KS Klopce. V ravninskem predelu, zlasti v primestnih vaseh, je prodanega še precej mleka neposredno potrošnikom. V takih primerih je vprašljiva higiena mleka, saj ni možna veterinarsko-sanitarna kontrola mleka, kot to izvajamo pri organiziranem odkupu mleka.

Organizirano preko kmetijske zadruge je bilo odkupljeno mleka

leta	litrov
1977	1.160.000
1978	1.250.000
1979	1.292.000
1980	1.371.402
plan 1981	1.430.000

V rastlinski proizvodnji bo osnovna naloga pridobiti čimveč krme za živino. V ravninskem predelu je poleg pridelave krme pomembna pridelava zelenjave in povrtnin. V hribovitih predelih bo rastlinska proizvodnja usmerjena v pridelavo krme, krušna žita za prehrano in žita za krmo živine. Rastlinska proizvodnja se bo v letu 1981 povečala za 3 %. To bo možno s pravčasno izvedbo spomladanske setve. Spomladanska setev je trenutno najpomembnejše opravilo, saj je bilo zaradi zgodnje in dolge zime marsikaj zamujenega.

Za izvedbo navedenih nalog, so v občini zadolženi: TZO Dobrunje, skupnost za pospeševanje kmetijstva, Perutnina Zalog, živinorejsko posetvo Zadobrova, sadna drevnecna Studenec, Ljubljanske mlekarne, sadna plantaža Senožeti, kmetijska zemljiška skupnost, veterinarska postaja Posavje in gozdno gospodarstvo Ljubljana.

TZO Dobrunje

je v občini zadolžena za organizacijo kmetijstva v zasebnem sektorju. Poleg tega so njena skrb tudi tista družbena zemljišča, ki niso vključena v družbeno kmetijstvo. Ta zemljišča daje kmetom-kooperantom v dolgoročni zakup. TZO bo dobavila kmetom reprodukcijski material, prek pospeševalne službe dajala strokovne nasvete, izvajala odkup živine, mleka, vseh kmetijskih pridelkov in gozdnih sadežev.

TZO sodeluje s 600 kmetijami na podlagi kooperacijskih pogodb. K temu bo v letu 1981 priključila 50 novih kooperantov. Za nemoten potek odkupa mora TZO urediti pogodbe o dohodkovnih odnosih s delovnimi organizacijami živilske industrije in delovnimi organizacijami blagovnega prometa kot tudi dobavitelji reprodukcijskega materiala.

Za spomladansko setev in dognovanje bo TZO nabavila 950 ton umetnih gnojil, 45 ton semen in zadostno količino zaščitnih sredstev in herbicidov. Za izpopolnitev strojnega parka bo nabavljeno 21 traktorjev, 14 nakladalnih prikolice, 14 traktorjev hlevskega gnoja, 7 cistern za gnojeko in 10 BCS kosilnic. Za povečanje staleža živine bo nabavljeno 200 telet, 150 ovac in 30 plemenskih kobil.

V letu 1981 bo TZO odprla dve novi progi za zbiranje mleka na območju KS Besnica za vasi Volavlj, Janče, Vnajarje in Gaberje ter v KS Klopce za vasi Klopce, Vrh, Zagorica in Križevska vas.

Planirani odkup TZO Dobrunje za leto 1981:

pitancev	500 glav
pitanci last TZO	160 glav
druga goveda	120 glav
skupaj	780 glav

odkup kislega zelja in repe	800 ton
odkup sveže zelenjave	400 ton
odkup mleka	1.430.000 l

V letu 1981 bo imela TZO naslednje lastne investicije: gradnjo novega skladišča Dobrunjah ter adaptacijo skladišča v Besnici in Zadobrovi. Pri kooperantih bo nanovo zgrajeno ali obnovljeno 10 bazenov za kisanje zelja.

TZO Dobrunje bo v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih vsa zemljišča, ki iz kakršnihkoli razlogov niso obdelana, dajala kmetom-kooperantom v dolgoročni zakup. Najemne pogodbe morajo biti pisne, najemna doba pa najmanj 10 let. To so zemljišča last Ljubljanskih mlekar, toz Posestva (bivše sadne plantaže) in bivši topolovi nasadi. Ta zemljišča se s sredstvi KZS usposablajo za intenzivno proizvodnjo. Omenjenih zemljišč je 75 ha.

Pri TZO Dobrunje deluje kmetijska pospeševalna služba. Zaposlena sta dva pospeševalca in en kontrolor mlečnosti krav. Pospeševalna služba bo izvajala naslednje naloge:

— kmetom-kooperantom dajala navodila pri uporabi gnojil, zaščitnih sredstev, herbicidov v poljedelski, travniški, zelenjadni in sadjarski proizvodnji in druga strokovna navodila tehnološkega procesa v rastlinski proizvodnji,

— v živinorejski proizvodnji bo sestavljala krmne obroke, sodelovala pri gradnji in adaptaciji hlevov, silosov pri kmetih-kooperantih, pripravljala dokumentacijo za najetje kreditov,

— izvedeno bo jemanje vzorcev zemlje na različnih krajih v občini (skupaj 30 vzorcev),

— organizirano bo poskusno izdelovanje zelenjave pod folijo, — organiziran bo poskus s pritičnimi češnjami na Češnjicah,

— uvajanje novih sort in zamenjava semen v rastlinski proizvodnji.

Na zahtevo kmetov s hribovitih območja bosta organizirana dva nova centra za delovanje pospeševalne službe, in to v Dolskem in v Besnici.

Za realizacijo investicijskega programa TZO Dobrunje in pri kmetih-kooperantih za leto 1981 je za sedaj zagotovljena le lastna udeležba. Bančna sredstva še niso zagotovljena. Lastna sredstva hranilno-kreditne službe KZ Ljubljana v višini 6 milijonov din so bila izkoriščena za kreditiranje investicij pri kmetih-kooperantih na območju naše občine za leto 1980. Banka teh zahtevkov ni odobrila niti zavrnila.

Na kmetijah, ki oddajajo mleko, bomo izvajali tako imenovano »Z« molzno kontrolo za vse krave na območju občine. Ta kontrola bo vsake tri mesece. Na podlagi tega se ugotavlja odstotek tolišče v mleku in imajo lastniki krav pravico do regresa za telice in premijo za mleko. »A« kontrola se

bo izvajala pri najboljših rejcih, za sedaj v naši občini pri treh, in to: v Kašlju pri Avsecu in Kogoju ter pri Levičniku v Podlipoglavu. Taka kontrola je pogoj za vzgojo rodovniških plemenskih živali s poreklom.

Največ živine za meso iz območja občine odkupi Emona — DO Mesna industrija Zalog na podlagi pogodbe s TZO Dobrunje. TZO Dobrunje želi, da bi se ti odnosi razvili v višjo obliko na podlagi kooperacije. S tem bi bilo možno povečati prirejo mesa, saj so še proste zmogljivosti zlasti na hribovitih območju občine.

TZO Dobrunje ima s kmeti-kooperanti iz ravninskega predela občine tudi še proste zmogljivosti za pridelavo zelenjave. Glavni kupec zelenjave je Mercator-tozd Sadje zelenjava. Za polno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti bi bil potreben še en večji kupec. Smotno je, da bi svežo zelenjavo kupovala tudi Emona. Kmetje-kooperanti bi zaradi bližine lahko neposredno dobavljali zelenjavo v skladišča blagovnega centra Emona.

V zvezi s tesnejšim vključevanjem Emone v primarno kmetijstvo na območju občine je izvršni svet skupščine občine Ljubljana Moste-Polje organiziral pogovor s predstavniki Emone in KZ Ljubljana. Iz pogovora je bilo razvidno, da je Emona-DO Mesna industrija zainteresirana za klavno živino, Emona Blagovni center pa je zainteresiran za svežo zelenjavo.

KZ Ljubljana TZO Dobrunje bo Emoni dostavila program prireje živine za meso in program pridelave zelenjave. Na podlagi tega bosta obe strani sklepali konkreten dogovor in o tem obvestili izvršni svet skupščine občine.

Z območja občine gre za ljubljanske potrošnike letno naslednja količina zelenjave in kislega zelja

prek odkupa TZO Dobrunje	1.200 ton
prek tržnic ok.	800 ton
skupaj	2.000 ton

Pridelava bi se lahko povečala za 50 %, če bi se vključila tudi maloprodajna mreža Emone.

KZ Ljubljana je pri skupnosti za preskrbo mesta Ljubljana zaprosila za 3.000.000 din iz sredstev za kompenzacije. Sredstva bo uporabila za sofinanciranje tiste proizvodnje na območju občine, ki daje največ tržnih viškov.

Iz območja občine Ljubljana Moste-Polje bodo v letu 1981 namenjene za prehrano prebivalstva Ljubljane naslednje količine kmetijskih pridelkov (zasebni sektor):

1.000 ton kislega zelja,
1.200 ton sveže zelenjave,
600 ton govedi za zakol,
200 ton prašičev za zakol.

Skupnost za pospeševanje kmetijstva

je organizirala pospeševanje kmetijstva na območju občine. Združena sredstva bo usmerjala v tiste dejavnosti, ki najbolj vplivajo na povečanje kmetijske proizvodnje. Skupnost bo v letu 1981 uporabila sredstva za izvajanje naslednjih akcij:

— organizirala bo predavanja in tečaje za kmete s temami: prehrana goveje živine, travništvo, pridelovanje krme in silosiranje, pridelovanje vrtnine pod folijo, varna vožnja s traktorji, veterinarska predavanja o steklini, kmečki turizem in seminar—vrtnarski dnevi 1981. Skupaj bo 18 predavanj. Predvidoma v mesecu maju bo tečaj za voznike traktorjev. Organizirane bodo strokovne ekskurzije za kmete-kooperante, za kmečke žene in mlade zadržnike. Na srednji kmetijski šoli bo skupnost štipendirala dva učence;

— regresirala bo umetno osemenje plemenic krav in telic na območju občine po 120 din na plemenico;

— sofinancirala in sodelovala bo pri organizaciji regijskega tekmovanja traktoristov. Iz naše občine bo 15 udeležencev-traktoristov;

— kmetijska pospeševalna služba bo regresirana za dva pospeševalca in enega molznega kontrolorja pri TZO Dobrunje;

— v letu 1981 bosta kupljena dva plemenjaka za naravni pripust za plemenitilni okoliš Javor in Klopce;

— nabavljeno bo 30 plemenskih telic zunaj območja občine;

— regresirana bo obrestna mera za bančne kredite, ki so bili odobreni za kmete-kooperante za gradnjo hlevov, silosov, nabavo plemenske živine in kmetijske mehanizacije. Višina regresa je 5,06 % od obrestne stopnje;

— tipski načrti za gradnjo hlevov, silosov, strojnih remiz ali za adaptacijo hlevov bodo regresirani 10 %;

— pri kmetih-kooperantih bo v letu 1981 zgrajenih 8 novih hlevov s 130 stojišči, adaptiranih 6 hlevov s 100 stojišči, zgrajenih 12 novih silosov za 960 m³ silaže;

— regresirana bo nabava semenskega krompirja in semenskih žit.

FINANČNI NAČRT SKUPNOSTI ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

PRIHODKI	din
1. Sredstva na žiro računu	98.899
2. Prispevki DO in tozdo po družbenem dogovoru	209.384
3. Prispevek KZS	580.000
4. Prispevek iz proračuna DPS	1.900.000
5. Drugi prihodki	11.717
SKUPAJ	2.800.000

ODHODKI	din
1. Izobraževanje kmetov in kmečke mladine	90.000
2. Dotacija aktivu kmečkih žena in aktivu mladih zadržnikov	40.000
3. Regres za umetno osemenje	230.000
4. Regres za umetna gnojila na hribovitih območju	450.000
5. Dotacija za organizacijo tekmovanja traktoristov	20.000
6. Sofinanciranje kmetijske pospeševalne službe	350.000
7. Nabava plemenjakov	90.000
8. Regresiranje nabave plemenske živine	280.000
9. Regresiranje obrestne mere	230.000
10. Stroški izdelave načrtov	120.000
11. Regresiranje gradnje silosov	260.000
12. Regresiranje gradnje hlevov	290.000
13. Regresiranje strojnih skupnosti	230.000
14. Regresiranje nabave semen	60.000
15. Stroški poslovanja skupnosti	60.000
SKUPAJ	2.800.000

REKAPITULACIJA PRISPEVKOV DO IN TOZDOV ZA LETO 1981

	din
1. TZO Dobrunje	1.255,90
2. Veterinarska postaja Posavje	6.951,48
3. INDOV	17.277,50
4. Tovarna močnih krmil	12.277,50
5. Perutnina tozd Meso	37.769,05
6. PERUTNINA tozd Reja	53.985,49
7. PERUTNINA tozd Skupne službe	36.268,22
8. EMONA - DO MIZ	34.268,22
9. Komunalno podjetje Ljubljana tozd Rast	9.468,30
SKUPAJ	209.384,88 din

HP Kolinska tozd Tovarna hranil bi morala plačati 189.4987,77 din, vendar že dve leti ni poravnala obveznosti iz družbenega dogovora za financiranje skupnosti za pospeševanje kmetijstva niti ni podpisala za obdobje 1981—1985.

PERUTNINA Zalog tozd Reja bo na območju naše občine v obratu valinica Zadobrova in obratu Dolsko povečala proizvodnjo piščancev za 8 %.

AGROEMONA — obrat Živinorejsko posetvo Zadobrova bo vzrejala 470 plemenskih telic za mlečne krave Emone. Na 250 ha obdelovalnih površin bodo pridelali vso krmo za te živali.

Kmetijski zavod Ljubljana bo v drevnecni na Studencu pridelal 30.000 sadnih sadih, od tega 24.000 sadih jablan in hrusk ter 6.000 koščicarjev.

Ljubljanske mlekarne — sadna plantaža Senožeti bo v letu 1981 pridelala 100 ton hrusk in 50 ton jabolk na 10 ha površine. V letu 1981 bo na novo zasajeno 1,50 ha sodobnega nasada goste saditve na površini starega izkrcenega nasada.

Veterina

Za opravljanje veterinarske službe je v občini zadolžena Veterinarska postaja Posavje s sedežem v Polju. S svojo dejavnostjo bo zatirala živalske kužne bolezni. Zdrave živali so pogoj za večjo proizvodnost živali. Istočasno se s tem preprečuje prenos bolezni z živali na človeka. Veterinarska služba si bo prizadevala, da bodo proizvedena živila v družbenem kot zasebnem sektorju zdravstveno neoporečna. Prav tako bo skrbela, da bo promet z živalmi potekal v skladu s predpisi. Služba za reprodukcijo živali bo z umetnim osemenjenjem in zdravstvenim nadzorom plemenic skrbela za čim večjo proizvodnost krav.

Z organiziranim cepitvenim psom bo zatirala steklino. Z organiziranim neškodljivim odstranjevanjem poginulih živali in ureditvijo objektov se bo vključevala v varstvo okolja.

Veterinarska služba bo sodelovala pri predavanjih za kmete. Na vseh ogroženih območjih bo organizirala predavanja o steklini za šolsko mladino.

Gozdarstvo

V občini je 8160 ha gozdov. Od tega je 940 ha v družbeni in 7.220 ha v zasebni lasti. Z zasebnimi in družbenimi gozdovi gospodarja gozdno gospodarstvo Ljubljana. Za zasebne gozdove je organizirana poslovna enota s sedežem v Polju. Družbene gozdove upravlja gozdni obrat Litija. Za leto 1981 je planiran posek 11.578 m³ lesa, od tega 3.578 m³ iglavcev in 8.000 m³ listavcev. Gozdno-gojitvena dela bodo izvajali na 48 ha gozdnih površin.

KMETIJSKA ZEMLJIŠKA SKUPNOST bo v letu 1981 izvajala delo po naslednjem programu:

1. Nadaljevala bo z melioracijskimi deli ob Breski in Dobrunjščici po izdelanem projektu Melioracija Dobrunjščice. S tem bo izboljšanih 175 ha kmetijskih zemljišč v Podlipoglavu in v Podmolniku.

2. V načrtu je melioracija travnikov v KS Dolsko pod vasjo Petelinje na površini ok. 60 ha.

3. Nadaljevala bo z malimi melioracijami pod strokovnim vodstvom in po predlogih krajevnih skupnosti.

4. V nasadu v Vinjah bodo dokončani agromelioracijski posegi po pripravljenem načrtu za preusmeritev proizvodnje. Prav tako bodo dokončana dela na travnikih v Kašlju in Zalogu. Pričeli bodo urejati tudi travnike v nekdanjih topolovih nasadih v Sigah.

5. Za lažjo uporabo sodobne mehanizacije, predvsem traktorjev, v hribovitih predelih, bodo urejeni dostopi na kmetijske površine. Tovrstna agromelioracija je velik pripomoček za lažje in varnejše obdelovanje zemlje. Tovrstna dela so predvidena:

— v KS Zador v vaseh: Zagradišče, Češnjice in v Sentpavlu,

— v KS Besnica: v Gaberjah, na Jančah, Tujem grmu in Ravnem brdu, Vnajarjih in Volavljah,

— v KS Lipoglav: v vaseh Mali in Veliki Lipoglav,

— v KS Klopce: v vaseh Vrh, Zagorica, Klopce.

6. Načrtno bomo odkupovali vsa v prodajo ponudena kmetijska zemljišča, predvsem večje parcele v perspektivno kmetijskem območju. Zemljišča bodo namenjena kmetom kot nadomestna za izgubljena zemljišča zaradi urbanizacije.

7. Smotno bomo gospodarili s skladom kmetijskih zemljišč.

8. Izdelali bomo načrt za perspektivno povečano kmetijsko proizvodnjo v hribovitih vaseh po konceptu KZ Ljubljana tozd Dobrunje.

9. Po zakonu o preživalskem varstvu kmetov bomo sodelovali pri urejanju sredstev za preživljanje ostarelih kmetov.

10. Sodelovali bomo s kmetijskimi organizacijami združenega dela pri združevanju zemlje, dela in sredstev.

11. Izvajali bomo določila po zakonu o kmetijskih zemljiščih.

FINANČNI NAČRT ZA LETO 1981

V letu 1981 predvideva kmetijska zemljiška skupnost naslednje prihodke in odhodke:

I. CELOTNI PRIHODEK	7.049,19
prenos iz preteklega leta	7.049,19
prispevek za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč	7.000.000,00
odškodnina za izkop gramoza	500.000,00
prihodki od obresti	70.000,00
skupaj	14.619.080,19

II. ODHODKI

prispevek za zvezo vodnih skupnosti Slovenije	3.000.000,00
prispevek zvezi KZS Slovenije	150.000,00
skupaj	3.150.000,00

II. Prihodki za delo KZS

melioracije ob Dobrunjščici in Breski	11.469.080,19
poljske poti in planiranje	5.217.230,00
agromelioracije	1.500.000,00
nakup zemljišč	1.000.000,00
ureditev hribovitih sveta	800.000,00
preživalsko varstvo	500.000,00
materialni odhodki	600.000,00
sredstva za delovno skupnost	275.000,00
	728.100,00

III. Odhodki za delo KZS in delovno skupnost

presežek prihodkov	10.620.330,00
prenos v naslednje leto	848.750,19
za skupnost za pospeševanje kmetijstva v občini Ljubljana Moste - Polje	268.750,19
	580.000,00

Za hidromelioracije bomo potrebovali ok. 5.000.000,00 din bančnih sredstev. Ljubljanska banka nam je zahtevala za odobritev kredita dne 29. 1. 1981 zavrnila. Za izvedbo del bomo trenutno uporabljali lastna sredstva, tako, da bodo dela po načrtu potekala nemoteno.

REŠEVANJE STANOVANJSKE PROBLEMATIKE KMETOV — KOOPERANTOV

Kmetje, ki so kmetijsko zdravstveno in starostno zavarovani kot kmetijski proizvajalci, pri najemanju kredita za stanovanjsko gradnjo doslej niso bili izenačeni z delavci, zaposlenimi v združenem delu. Kmet-kooperant je lahko dobil kredit za investicije v kmetijsko proizvodnjo pod ugodnimi pogoji, za reševanje stanovanjskega problema pa podobnih možnosti ni bilo.

Novi zakon o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list. SRS št. 3/81) v 6. členu določa, da izvršni sveti skupščine SR Slovenije in skupščin občin, zainteresirane družbenopolitične organizacije in samoupravne interesne skupnosti, temeljna banka in Gospodarska zbornica sklenejo družbeni dogovor o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v SR Sloveniji. Predlog tega družbenega dogovora je bil objavljen v 4. številki Poročevalca z dne 24. 2. 1981. V 6. alineji 9. člena tega predloga družbenega dogovora je dana možnost da bodo sredstva za reševanje stanovanjskih zadev izkoristili tudi kmetje-kooperanti in združeni kmetje.

Iz navedenega je razvidno, da bodo lahko kmetje, ki sodelujejo s kmetijsko zadrugo, dobili v bližnji bodočnosti kredit pod ugodnimi pogoji za gradnjo ali adaptacijo svojih stanovanj. Prek svoje kmetijske zadruge in s potrebno dokumentacijo bodo lahko sodelovali na natečaju, kj ga bo razpisala stanovanjska skup